

**Uchwała Nr XXXII/284/2017**  
**Rady Miejskiej w Chmielniku**  
**z dnia 15 maja 2017 roku**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019.**

Na podstawie: art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2016 r. poz. 446 ze zm.) i art. 176 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. 2017 r., poz. 697) Rada Miasta w Chmielniku uchwała, co następuje:

**§ 1.**

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.**

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Chmielnik.

**§ 3.**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY**  
**Rady Miejskiej w Chmielniku**

*Sławomir Wójcik*

## UZASADNIENIE

### 1. Istniejący stan faktyczny

Zgodnie z art.176 i 179 pkt. 2 ustawy z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017 r., poz. 697) do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie angażującego zasoby gminy.

### 2. Różnica między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym.

Podstawowym celem ustawy jaki przyświecał ustawodawcy jest kompleksowe uregulowanie problematyki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej nad dziećmi pozbawionymi prawidłowej opieki rodzicielskiej.

### 3. Skutki społeczne i gospodarcze

Nowy system ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, a w konsekwencji, w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci objętych pieczą zastępczą. Wprowadza on bowiem nowe instytucje wsparcia rodziny na poziomie gminy takie jak: asystent rodziny, rodzina wspierająca, zespół interdyscyplinarny. Niniejszy program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną na terenie gminy Miasta i Gminy Chmielnik.

### 4. Informacja o źródłach finansowania

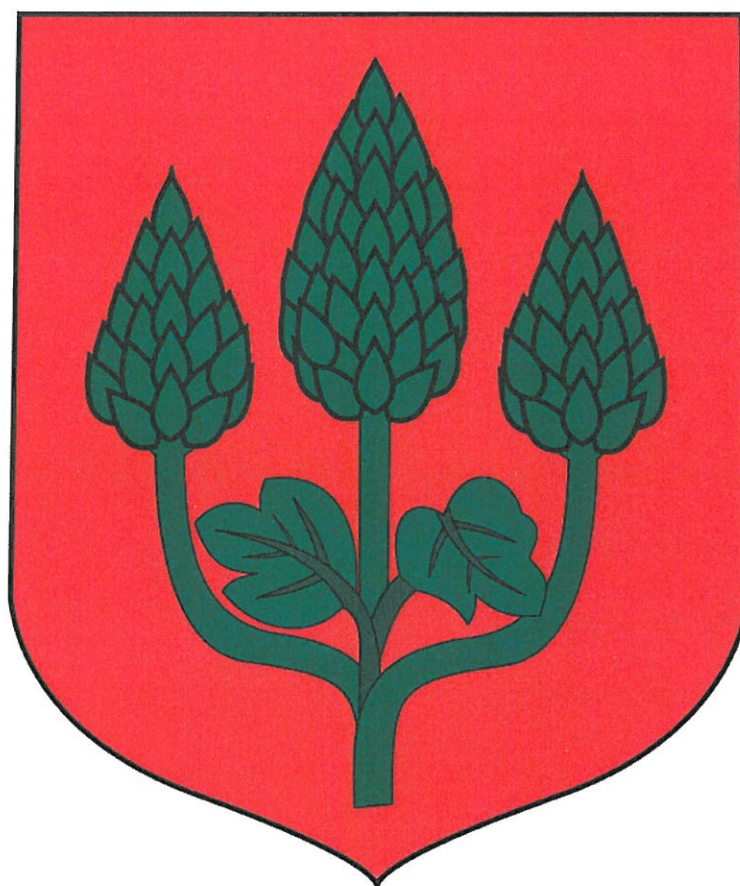
Realizacja programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

**PRZEWODNICZĄCY**  
Rady Miejskiej w Chmielniku

*Sławomir Wójcik*



**GMINNY PROGRAM  
WSPIERANIA RODZINY  
NA LATA 2017 – 2019**



**Chmielnik**

# Spis treści

## **Rozdział I. Wiadomości ogólne**

1. Wstęp
2. Podstawa prawna Programu
3. Diagnoza społeczna
4. Zasady działania Programu
5. Cele Programu
6. Działania
7. Realizatorzy Programu
8. Zasoby Gminy

## **Rozdział II. Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny**

1. Harmonogram i plan realizacji zadań
2. Źródła finansowania Programu
3. Monitoring i ewaluacja Programu
4. Zakończenie

## Rozdział I. Wiadomości ogólne

### 1. Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Opracowano go w oparciu o art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.z 2016r., poz. 575, 1583, 1860) w myśl którego, gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje stymulacji ze strony rodziny, miłości, bezpieczeństwa, zaspokojenia podstawowych potrzeb. Rodzina jako naturalne środowisko wychowawcze oddziałuje na osobowość dziecka najdłużej i najsilniej, w sposób świadomy bądź nieświadomy kształtuje jego wizję społeczeństwa, wyznawane wartości. Rodzina ma za zadanie pełnić określone funkcje. Podstawowe z nich to funkcje opiekuńczo- zabezpieczająca, socjalizacyjna, ekonomiczna, wychowawcza, kulturalna. Ze względu na pełnienie tych funkcji można wyróżnić dwie kategorie rodzin: rodziny funkcjonalne i dysfunkcjonalne.

Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na uwadze fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoją funkcję. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest zatrudnienie asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Rola asystenta polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci. Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej

pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania norm i wartości związanych z ich wychowaniem.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu jest stworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględnić prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymywania kontaktów z rodzicami.

Bywają również sytuacje, kiedy mimo wszelakich starań niemożliwe jest aby dziecko zatrzymać w rodzinie. Należy wówczas zabezpieczyć dobro dziecka poprzez umieszczenie go w pieczy zastępczej. Współpraca z rodziną ma wówczas na celu odzyskanie przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego.

## **2. Podstawa prawna Programu**

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r. poz.575,1583,1860 ),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r. poz 487 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016r. poz. 224 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016r. poz. 930 z późn.zm.)

## **3. Diagnoza społeczna**

Gmina Chmielnik jest gminą wiejsko -miejską. Zamieszkuje ją 11.364 mieszkańców z czego 2243 dzieci, 4567 kobiety i 4554 mężczyzn. Sąsiaduje z gminą Pierzchnica, Gnojno, Kije, Busko-Zdrój.

Z danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż w roku 2016 na podstawie ustawy o pomocy społecznej wsparcia udzielono 561 rodzinom z czego 254 rodziny to rodziny z dziećmi.

Główną przyczyną korzystania z pomocy ośrodka było bezrobocie 180 rodzin, długotrwała i ciężka choroba 138 rodzin.

Tabela poniżej przedstawia główne przyczyny udzielania pomocy przez ośrodek pomocy społecznej w 2016 roku

**Tabela nr 1.**

Przyczyna trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin, które skorzystały z pomocy OPS w Chmielniku
Ubóstwo	181
Bezrobocie	289
Potrzeba ochrony macierzyństwa	5
Wielodzietność	46
Niepełnosprawność	160
Długotrwała lub ciężka choroba	214
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.	71
w tym: rodziny niepełne	34
Alkoholizm	18

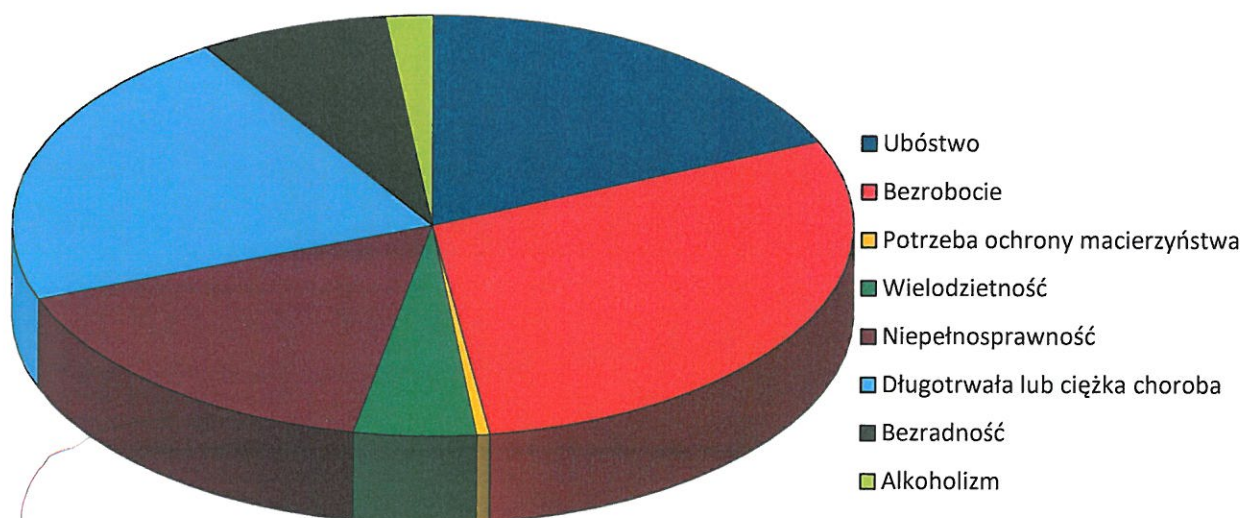
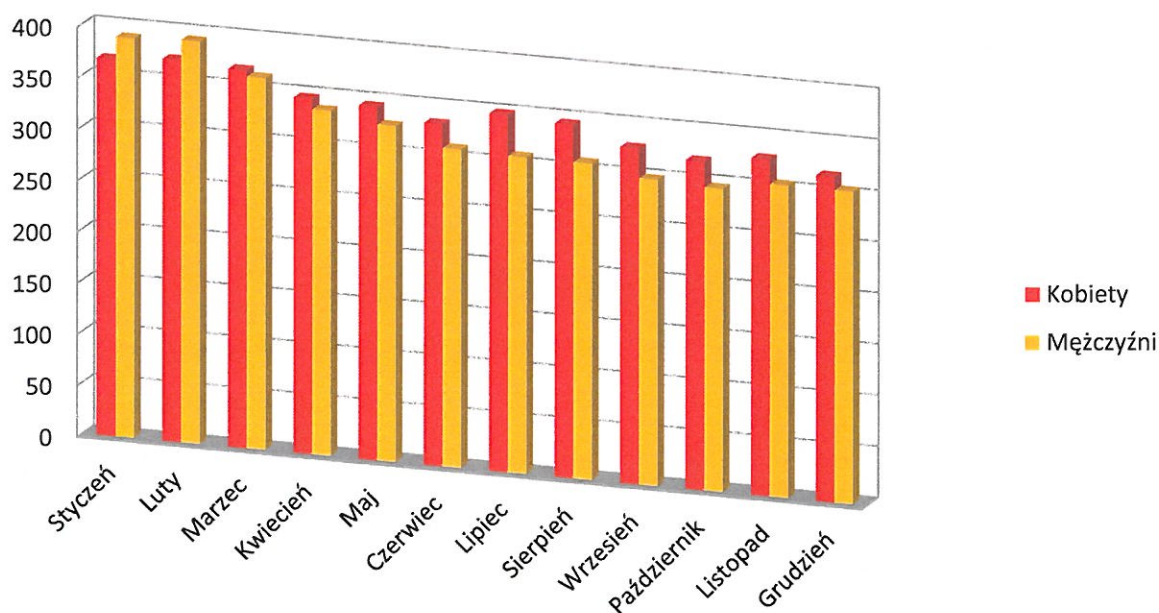


Tabela poniżej przedstawia liczbę osób bezrobotnych w 2016 roku w rozbiciu na miesiące.

Tabela nr 2.

	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Styczeń	758	368	390
Luty	766	373	393
Marzec	732	369	363
Kwiecień	684	347	337
Maj	673	345	328
Czerwiec	645	334	311
Lipiec	658	349	309
Sierpień	654	345	309
Wrzesień	627	328	299
Październik	617	321	296
Listopad	634	329	305
Grudzień	623	318	305





### 3. Zasady działania Programu

W zakresie udzielania pomocy rodzinom oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków dezintegracji rodzin Program oparty jest na zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania odpowiednich służb publicznych, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych, a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio w pomaganiem rodzinie;
- jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny z poszanowaniem godności wszystkich osób.

### 4. Cele Programu

Cel główny (operacyjny) – celem głównym programu jest stworzenie optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku biologicznej rodziny oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w gminie Chmielnik.

Cele szczegółowe:

- budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin
- wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- rozpoznanie i analiza problemów występujących w rodzinie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- podnoszenie standardów pracy służb instytucji pomocowych,
- współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołą w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych i kompensacyjnych na rzecz rodzin dotkniętych problemem opiekuńczo-wychowawczym,
- współpraca z Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu ochronę poziomu życia rodzin oraz rozwój specjalistycznego dla nich wsparcia.

## 5. Działania

Wyżej wymienione cele będą realizowane przez następujące działania:

- uprzedzające (m.in. diagnoza, informacja, edukacja) mające na celu wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- interwencyjne,
- wspierająco-terapeutyczne (m. in. rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, pomoc w integracji rodziny, dążenie do jej reintegracji),
- socjalne,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- edukacyjne, podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się pomaganiem rodzinom.

Powyższe działania będą prowadzone w formie pracy z rodziną.

## 6. Realizatorzy Programu

Zadania Programu realizowane będą w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny przez Gminę Chmielnik i instytucje tworzące, w tym przez Ośrodek Pomocy Społecznej, Asystenta rodziny, Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko -Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, świetlice z terenu gminy Komisariat Policji, Straż miejska, Powiatowy Urząd Pracy, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe i instytucje kościelne.

## 7. Zasoby Gminy

Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli

**Tabela nr 3. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Chmielnik**

1. Urząd Miasta i Gminy, Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik	Dowozy dzieci niepełnosprawnych, Karta Dużej Rodziny
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chmielniku, Plac Kościelny 5, 26-020 Chmielnik	Praca socjalna, pomoc finansowa, rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej.

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Plac Kościelny 5, 26-020 Chmielnik	Wsparcie społeczne, przygotowanie i realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży, świetlice środowiskowe, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu.
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy OPS. Plac Kościelny 5, 26-020 Chmielnik	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemu przemocy.
5. Placówki oświatowo-wychowawcze z terenu gminy Chmielnik: 2 szkoły podstawowe 1 gimnazjum 2 przedszkola	Działalność edukacyjno-wychowawcza, psychologiczno-edukacyjna, wsparcie pedagogiczne, psychologiczne dla dzieci i rodziców, realizacja programów edukacyjnych.
6. Asystent rodziny	Wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
7. Policja i Straż Miejska	Działalność prewencyjna i interwencyjna.
8. Placówki służby zdrowia	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
9. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	Działalność psychologiczno-pedagogiczna

W Gminie Chmielnik funkcjonuje wachlarz form pomocy dla dziecka i rodziny ze strony powyższych instytucji. Są to zarówno poradnictwa jak i konkretne usługi, które wspierają zwalczanie bezradności opiekuńczo- wychowawczej, zajmują się profilaktyką, walką z sytuacjami kryzysowymi, nałogami itp..Instytucje wspierają i pomagają w stworzeniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej.

## **Rozdział II. Zadania i realizacja Gminnego Programu Wsparcia Rodziny**

### **1. Harmonogram i plan realizacji działań**

**CEL STRATEGICZNY 1. Budowa systemu pomocowego i wzmocnienie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, zagrożonych kryzysem.**

#### **Cele szczegółowe:**

- umożliwienie dziecku wychowania się w rodzinie biologicznej,
- zapewnienie dziecku w sytuacjach kryzysowych opieki w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- aktywizacja rodziców w celu przywrócenia zdolności (lub nabycia zdolności) pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- wzmocnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzin.

**Cel operacyjny 1. Wzmocnienie funkcji opiekuńczo- wychowawczych rodzin.**

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
1.	Wspieranie rodzin w odzyskiwaniu lub wzmacnianiu prawidłowego funkcjonowania oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Asystent rodziny, szkoły, przedszkola, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, świetlice i kluby, parafia, organizacje pozarządowe	2017 - 2019
2.	Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej	Szkoły, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Asystent rodziny, Komisariat Policji w Morawicy, Straż miejska, organizacje pozarządowe	2017 - 2019
3.	Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez sport, rekreację i kulturę	Szkoły, Gminny Ośrodek Kultury, świetlice i kluby na terenie gminy, organizacje pozarządowe	2017 - 2019
4.	Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną i dzieckiem	Ośrodek Pomocy Społecznej, Asystent rodziny, szkoły, pedagodzy, psycholog, logopeda, Punkt informacyjno-konsultacyjny do spraw profilaktyki i uzależnień przy UMiG w Chmielniku.	2017 - 2019
5.	Pomoc i opieka specjalistyczna	Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt informacyjno-konsultacyjny do spraw profilaktyki i uzależnień, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe	2017 - 2019

**Cel operacyjny 2. Poprawa jakości życia, zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa**

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
1.	Udzielanie pomocy finansowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach bytowych	Ośrodek Pomocy Społecznej	2017 - 2019
2.	Rozbudowa systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego, wsparcie dla rodzin z osobami długotrwale bezrobotnymi	Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta i Gminy, Powiatowy Urząd Pracy, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny	2017 - 2019
3.	Organizacja i koordynacja dożywiania dzieci i młodzieży z terenu gminy	Samorząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, przedszkola, organizacje pozarządowe	2017 - 2019

**Cel operacyjny 3. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie**

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
1.	Budowanie lokalnej infrastruktury i zasobów dla wczesnej interwencji w odniesieniu do osób i rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą	Samorząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2017 - 2019
2.	Rozwijanie lokalnego systemu poradnictwa, m.in. psychologicznego, prawnego i socjalnego oraz doskonalenie wczesnej interwencji w sytuacjach kryzysowych	Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisariat Policji w Morawicy, psycholog, pedagog szkolny, logopeda, Radca Prawny przy Urzędzie Miasta i Gminy Chmielnik	2017 - 2019
3.	Zapewnienie tymczasowego schronienia osobom rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym ofiarom przemocy	Samorząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej,	2017 - 2019
4.	Rozszerzenie oferty edukacyjnej działań profilaktycznych dla osób zagrożonych (uzależnionych i ich rodzin) oraz specjalistyczne poradnictwo	Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym przy GKRPA	2017 - 2019

**CEL STRATEGICZNY 2.** Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązanie już istniejących.

**Cel operacyjny 1.** Budowanie systemu wsparcia, profilaktyka i edukacja rodzin, w tym szczególnie dzieci i młodzieży.

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
1.	Promocja programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży	Szkoły, organizacje pozarządowe, Ośrodek Zdrowia, Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, świetlica integracyjno-wspierająca, psycholog	2017 - 2019
2.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej i rozwój placówek wsparcia dziennego	Szkoły, organizacje pozarządowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy, parafie	2017 - 2019

3.	Promocja i realizacja programów profilaktycznych	Samorząd Gminy, szkoły, świetlica integracyjno-wspierająca, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2017 - 2019
4.	Egzekwowanie zakazu dystrybucji papierosów, alkoholu i narkotyków wśród młodego pokolenia zgodnie z obowiązującymi przepisami	Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji, Straż Miejska	2017 - 2019

### **CEL STRATEGICZNY 3. Podnoszenie standardów pracy służb instytucji pomocowych**

#### **Cel operacyjny 1. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom**

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
1.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie przez udział w szkoleniach specjalistycznych, stażach, studiach podyplomowych itp.	Szkoły, organizacje pozarządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, Asystent rodziny, Zespół Interdyscyplinarny	2017 - 2019

#### **2. Źródła finansowania Programu**

Źródła finansowania zadań określone są w uchwale budżetowej:

Dział 852

Rozdział 85201 – placówki opiekuńczo-wychowawcze

Rozdział 85204 – rodziny wspierające, rodziny zastępcze

Rozdział 85219 – asystent rodziny

Wysokość środków na pozostałe lata funkcjonowania Programu będą uchwalane rokrocznie przez Radę Miejską.

#### **3. Monitoring i ewaluacja Programu**

W ramach ewaluacji Programu prowadzony będzie monitoring. Głównymi obszarami monitorowania Programu będą wyznaczone działania.

Monitoring realizacji Programu umożliwi:

- rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy,

- ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację,
- stan zaawansowania prowadzonych działań,
- ocenę stopnia zadowolenia członków rodzin z oferowanej pomocy,
- zebranie informacji, które dostarczą podstaw do planowania działań profilaktycznych na lata następne oraz przesłanek do oceny ich skuteczności.

#### **4. Zakończenie**

Opieka nad dzieckiem i rodziną jest jednym z kierunków działań lokalnego systemu pomocy społecznej. Skuteczna pomoc dzieciom pozbawionym opieki oraz rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej wymaga skoordynowanego działania różnych instytucji zajmujących się rodziną i dzieckiem. Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza nowe kierunki oraz zakłada kontynuację działań uznanych za potrzebne i wartościowe. Opracowany Program pozwoli na ubieganie się o dodatkowe środki finansowe i wskaże czy kierunki podjętych działań były właściwe.

Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb oraz posiadanych możliwości. W lokalnym systemie działań w obszarze rozwiązywania problemów społecznych wszystkie podmioty są ważne i należy brać ich opinię pod uwagę. Tak rozumiana współpraca zapewni pełne i kompleksowe działanie na rzecz wsparcia dziecka i rodziny.

**PRZEWODNICZĄCY**  
Rady Miejskiej w Chmielniku

*Sławomir Wójcik*

